

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/188/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113206052
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:1113206052.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s., IČO: 31 338 976, so sídlom Bratislava, 29. augusta 1/A, právne zastúpený advokátskou kanceláriou GRIŠČÍK & PARTNERS s.r.o., so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, proti odporcovi Ing. Q. X., bytom S., Koncová XXX/X, zastúpený splnomocneným zástupcom JUDr. Milanom Minárikom, bytom Nováky, Chalupkova 1645/5, o zaplatenie 715,68 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 28. októbra 2014, č.k. 14C/113/2013-98, jednohlasne, taktó

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa na začatie konania, ktorým sa navrhovateľ domáhal od odporcu zaplatenia 715,68 eur a navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť odporcovi trovy konania v sume 19,50 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 331,94 Eur. Návrh odôvodnil tým, že v zmysle zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov (ďalej len ZoCP) vedie odporcovi účet majiteľa cenných papierov. Službu „CD-55 - vedenie účtu majiteľa“ poskytuje odporcovi v zmysle § 99 ods. 8 ZoCP za odplatu. Cena služby je vypočítaná v zmysle Cenníka Centrálného depozitára cenných papierov SR (Cenník) v znení neskorších dodatkov, ktorý bol schválený v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Na základe uvedeného fakturoval navrhovateľ odporcovi poplatok za vedenie účtu majiteľa - služba CD-55 za rok 2008, v súlade s cenníkom v znení dodatku platnom ku dňu vystavenia faktúry. Faktúra bola splatná 28.2.2009. Odporca do dňa podania návrhu faktúru neuhradil. Dňa 15.11.2013 bola súdu doručená zmena návrhu na začatie konania, ktorou sa navrhovateľ domáhal aj zaplatenia nedoplatku za vedenie účtu majiteľa, služby CD-55 aj za roky 2009 a 2010. Na základe poskytnutia služieb vystavil navrhovateľ odporcovi faktúry: č. 9000007995 na sumu 331,94 EUR za rok 2009, splatnú 15.2.2010 a č. 1000010506 na sumu 51,80 EUR za rok 2010, splatnú dňa 28.2.2011. Odporca uvedené faktúry neuhradil. Navrhovateľ na základe uvedeného žiadal rozšírenie pôvodného návrhu na začatie konania na sumu 715,68 EUR. K vyjadreniu navrhovateľa a zmene návrhu sa písomne vyjadril odporca, v ktorom uviedol, že faktúry predložené navrhovateľom v konaní mu neboli nikdy doručené. S navrhovateľom nemá uzatvorený žiaden zmluvný vzťah, na základe ktorého mu navrhovateľ fakturoval žalované pohľadávky. S cenníkmi na ktoré sa navrhovateľ odvoláva nebol nikdy oboznámený ani ich neodsúhlasil. Zotrval na námietke premlčania pohľadávky 314,94 EUR z faktúry č. 8000008975. Všetky tri faktúry predložené navrhovateľom sú podľa neho antedatované a neautentické. Tieto faktúry neboli a ani nemohli byť navrhovateľom vystavené v rokoch 2008, 2009 resp. 2010 tak, ako je to na predložených faktúrach uvedené. Súd na pojednávaní pripustil zmenu návrhu na začatie konania v znení podania navrhovateľa doručeného súdu dňa 15.11.2013. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že navrhovateľ viedol pre odporcu ako majiteľa účet so zaknihovanými cennými papiermi. Navrhovateľ je nástupníckym subjektom po Stredisku cenných papierov, ktoré predtým viedlo evidenciu

cenných papierov. Služba, ktorú navrhovateľ poskytoval odporcovi bola označená „CD-55 vedenie účtu majiteľa“. Na účte odporcu boli vedené cenné papiere - akcie na doručiteľa. Jednalo sa o akcie podnikov privatizovaných v tzv. kupónovej privatizácii. Akcie boli emitované v roku 1993. Keďže akcie boli v súčasnosti už bezcenné, odporca ich v roku 2013 bezplatne previedol na Fond národného majetku SR. Právny vzťah navrhovateľa a právneho predchodcu odporcu vznikol na základe zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch. Stredisko cenných papierov zriadilo účet každému, kto sa stal majiteľom zaknihovaného cenného papiera na základe privatizácie s použitím investičných kupónov. Tento účet bol vedný bezplatne. Navrhovateľ ako právny nástupca Strediska cenných papierov vznikol na základe ZoCP. Vedenie účtu bolo spoplatnené až novelou ZoCP vykonanou zákonom č., 209/2007 Z.z. účinnou od 1.5.2007. V konaní nebolo sporné, že navrhovateľ viedol účet s cennými papiermi pre odporcu ako majiteľa. V konaní si uplatnil zaplatenie ceny služby CD-55, ktorá podľa predloženého cenníka spočívala vo vedení účtu pre majiteľa. Poplatok za vedenie účtu si navrhovateľ vypočítal a uviedol vo faktúrach. Súdu predložil faktúry, ktorými vyúčtoval poplatky za vedenie účtu za roky 2008, 2009 a 2010. Na všetkých faktúrach je uvedená adresa odporcu: Koncová 182/7, 971 01 Prievidza. Odporca v konaní namietol, že faktúry mu nemohli byť vystavené s touto adresou, pretože v čase vystavenia faktúr ešte odporcovi zmenu trvalého bydliska nenahlásil a teda odporca ju nemohol poznať. Odporca nahlásil túto zmenu až 20.2.2012 a navrhovateľ ju zaevidoval 25.6.2012. Navrhovateľ následne uviedol, že do vykonania zmeny adresy evidoval v systéme adresu odporcu: A. Stodolu 11/3, Prievidza. Súdu však navrhovateľ predložil len faktúry s adresou odporcu Koncová 182/7, 971 01 Prievidza, s tým, že uviedol, že z jeho systému je faktúry v súčasnosti možné vytlačiť už len s novu adresou odporcu. Súd s poukazom na ustanovenie § 31 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve, ktorý vyžaduje aby obsah účtovného záznamu v novej forme bol zhodný s obsahom účtovného záznamu v pôvodnej forme, má za to, že navrhovateľ nepredložil autentické faktúry, ktoré mali byť podľa jeho tvrdení vystavené postupne v dňoch 31.12.2008, 31.12.2009 a 31.12.2010. Z uvedených dôvodov nebolo možné na tieto faktúry prihliadať. Súd poukazuje aj na to, že napríklad predložené výpisy z účtu, na rozdiel od faktúr sú označené predchádzajúcou adresou trvalého pobytu odporcu. Keďže súd nepovažoval žalovaný nárok navrhovateľa za riadne preukázaný, jeho návrh zamietol.

Odporca mal vo veci plný úspech, keďže súd návrh navrhovateľa zamietol. Súd preto odporcovi v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. priznal právo na plnú náhradu účelne vynaložených trov konania. Trovy navrhovateľa tvorí súdny poplatok za odpor v sume 19,50 Eur.

Protí tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie navrhovateľ a žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že uloží odporcovi povinnosť uhradiť navrhovateľovi sumu 715,68 Eur a zároveň si uplatnil náhradu trov konania. V odvolaní namietal, že z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že prvostupňový súd mal za preukázané, že navrhovateľ poskytol v rokoch 2008 až 2010 odporcovi služby spočívajúce vo vedení účtu majiteľa cenných papierov, že tieto služby sú od novely ZOCP účinnej od 01.05.2007 spoplatňované a že navrhovateľ poplatky určil na základe cenníka. Prvostupňový súd však napriek uvedenému žalobu zamietol, a to výlučne na základe skutočnosti, že navrhovateľom predložené odpisy faktúr, ktorými boli jednotlivé poplatky fakturované, obsahovali súčasnú adresu odporcu, hoci originálne faktúry boli vystavené v čase, kedy mal odporca inú adresu. Prvostupňový súd (s poukazom na ust. § 31 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve) mal za to, že na faktúry predložené žalobcom v konaní nemožno ako na dôkazy prihliadať, a preto nepovažoval žalovaný nárok za riadne preukázaný. V tejto súvislosti poukázal na to, že uvedené ustanovenie zákona o účtovníctve nie je aplikovateľné na tento prípad, nakoľko hovorí len o prevádzaní jednej formy účtovného záznamu do inej. Prvostupňový súd však neuvádza na základe čoho dospel k záveru, že nároky na odplaty za služby, ktorých poskytnutie mal súd za preukázané, musia byť preukázané ešte aj faktúrami. Na základe uvedeného má za to, že rozsudok je nedostatočne odôvodnený a z toho dôvodu nezrozumiteľný, pričom táto vada mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b) O.s.p.). Na preukázanie žalovaného nároku postačovalo samotné preukázanie poskytnutia služby, jej odplatnosti a súladu požadovanej odplaty s cenníkom, čo aj urobil a čo prvostupňový súd nijako nespochyboval. Faktúra slúži na daňové a účtovné účely; nepreukázanie vystavenia a doručenia faktúry v súdnom konaní nemôže mať podľa jeho názoru za následok nepreukázanie samotného nároku. Zdôraznil, že v danom prípade on vystavil správne faktúry a aj ich odporcovi doručil, avšak v konaní predložené odpisy boli uvedené s novou adresou odporcu výhradne z dôvodu nastavenia jeho systému. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že v prvostupňovom konaní dostatočne preukázal, že poskytol odporcovi služby, za ktoré má nárok na odplatu vo výške podľa cenníka, a teda, že prvostupňový súd mu mal nárok na túto odplatu priznať.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Uviedol, že s dôvodmi uvedenými v doručenom odvolaní nesúhlasí. Navrhovateľ v

odvolaní ustanovenie § 31 ods. 3 zákona o účtovníctve zľahčuje a uvádza, že súdu predložil odpisy faktúr so súčasťou adresou odporcu a originálne faktúry boli vystavené v čase, kedy mal odporca inú adresu. Podotkol, že keby navrhovateľ predložil súdu odpisy pôvodných faktúr, tak by ich odpis musel byť úplne totožný s originálnymi faktúrami, teda aj s pôvodnou adresou. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ ani nedisponuje s originálnymi faktúrami z týchto rokov. Tieto neboli ani vystavené a nebola z nich ani odvedená DPH v zmysle vtedy platného zákona o dani z pridanej hodnoty č. 222/2004 Z.z.. To, čo navrhovateľ predložil súdu nie je odpis faktúr, ale len z počítačového programu (systému) navrhovateľa vytlačená v aktuálnom čase nová faktúra s prispôbenými údajmi (adresa bydliska odporcu, splatnosť faktúr), pričom v čase vystavovania pôvodných neexistujúcich faktúr nová adresa bydliska (doručovania) nebola a ani nemohla byť navrhovateľovi známa. V prípade, že by navrhovateľ disponoval originálnymi faktúrami, ktoré musí archivovať, nemal by problém ich predložiť súdu. Takýmto však navrhovateľ nedisponuje, hoci mu takáto povinnosť vyplýva priamo z § 35 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve. § 2 a § 10 zákona č. 431/2002 Z.z. upravujú povinnosť vyhotoviť účtovný doklad bez zbytočného odkladu po zistení skutočnosti, ktorá sa ním preukazuje, a to tak, aby bolo možné určiť obsah každého jednotlivého účtovného prípadu. Účtovná jednotka účtujúca v systave podvojného účtovníctva na základe obchodného vzťahu (medzi ktoré patrí aj navrhovateľ) má navyše povinnosť účtovať o záväzku z obchodno-záväzkových vzťahov na základe účtovného dokladu, ktorým je v konkrétnom prípade dodávateľská faktúra. Faktúra predstavuje druh účtovného dokladu deklarujúceho vznik účtovného prípadu. Aké má mať náležitosti faktúra a dobu jej archivácie rieši aj zákon o DPH v §§ 70 až 76. Na účely účtovníctva je faktúra účtovným dokladom, náležitosti ktorého sú určené v § 10 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Pokiaľ je však účtovná jednotka zároveň aj platiteľom DPH, je pri vyhotovovaní faktúr povinná rešpektovať zákon o DPH č. 222/2004 Z.z., ktorý podrobne stanovuje obsahové náležitosti faktúry, lehoty na ich vyhotovenie, druhy a formy faktúr, lehotu na ich archiváciu. Z vykonaných dôkazov je zrejmé, že navrhovateľ si tieto zákonné povinnosti nespĺnil. Navrhovateľ v odvolaní ďalej marginalizuje svoju povinnosť vystavovať faktúry a preukazovať nimi uplatnený nárok v súdnom spore, hoci má vo vlastných všeobecných obchodných podmienkach stanovenú povinnosť uhradiť faktúru do 14 dní od dátumu jej vystavenia. Hodnovernosť predložených „odpisov“ faktúr spochybňuje aj na tomto tvrdení navrhovateľa, nakoľko navrhovateľ na prvom odpise faktúry účelovo upravoval (predlžoval) jej splatnosť z dôvodu jej možného premlčania. Poukázal na cenník, na ktorý sa odvoláva navrhovateľ, a to na článok 1 bod 4. V odvolaní navrhovateľ uvádza, že faktúry vystavil správne a tieto aj odporcovi doručil. V konaní však navrhovateľ správne faktúry nepredložil s odôvodnením nastavenia svojho systému, pričom porušil vyššie uvedené ustanovenia zákona o účtovníctve a zákona o DPH. Navyše žiadnym dôkazným prostriedkom navrhovateľ nepreukázal svoje tvrdenie, že mu tieto faktúry aj doručil, hoci od počiatku súdneho konania tvrdí, že mu doručené nikdy neboli a prvýkrát sa o nich dozvedel až po doručení platobného rozkazu v tomto konaní. K poplatkom uviedol, že navrhovateľ sa domáha poplatku za vedenie účtu za rok 2008, a to sumu 331,34 Eur, čo je ekvivalent 10.000,-Sk za vedenie účtu za rok 2008 podľa cenníka, ktorý schválil dňa 8.1.2008 a nadobudol účinnosť 10.1.2008 a zároveň zrušil dovtedy platný cenník. Podľa tohto cenníka účtoval navrhovateľ službu aj spätne od 01.01.2008, čo nie je možné. Uplatňovaná suma za rok 2008 je preukázateľne nesprávna, nakoľko nezohľadňuje, že cenník neplatil celý rok a prvých 10 dní platil predchádzajúci cenník, kde suma za vedenie účtu bola 10 násobne nižšia. Poukázal, že cenník neschvaľuje Národná banka Slovenska, tak ako tvrdí navrhovateľ. NBS totiž schvaľuje iba prevádzkový poriadok, ktorý sa len odvoláva na cenník. Cenník si schvaľuje CDCP sám, bez akejkoľvek kontroly a preto je možné, že zvýšil cenu za vedenie účtu v roku 2008 desaťnásobne oproti roku 2007 z 1000 Sk na 10.000 Sk. Poplatok za vedenie majetkového účtu je neprimeraný, neodôvodnený, je v rozpore s dobrými mravmi, je v rozpore so zásadou „...cena v mieste a čase obvyklá. ...“ /napríklad výška poplatku za vedenie účtu v bankách a iných inštitúciách finančného a kapitálového trhu/. K cenníku CDCP uviedol, že povinný je konať len to, čo mu ukladá zákon. V zákone č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch nie je cenník ani len spomenutý. V zákone je len upravené, že činnosti poskytuje CDCP za odplatu. CDCP mu cenník neoznámil a neoznámil mu ani akúkoľvek jeho zmenu, ktorá mala vplyv na výšku poplatkov pre neho. Menovitá hodnota /nominálna hodnota/ cenných papierov vyjadruje podiel na základnom imaní spoločnosti, vyjadruje majetkové práva a nie reálny či fiktívny majetok. Spôsob určovania výšky poplatkov za vedenie majetkového účtu je jednostranný právny akt zo strany CDCP, vo vzťahu ku spotrebiteľovi - klientovi CDCP, majiteľovi majetkového účtu. Podľa jeho názoru je zo zákona neplatný. Majiteľ majetkového účtu do rozhodovania o výške poplatkov nemal možnosť zasiahnuť, ani ho (ne)odsúhlasil. Žiaden zákonný predpis ho nezaväzuje na plnenie za službu, ktorú svojou vôľou a podpisom neodsúhlasil a zmluvne nepotvrdil. Vedenie účtu majiteľa cenných papierov je administratívny úkon evidencie cenných papierov v elektronickej podobe. Poplatky CDCP za vedenie účtu cenných papierov sú neadekvátne k službe, ktorú

CDCP vykonáva. CDCP uplatňuje princíp nerovnakého zaobchádzania s klientmi. Väčšina vlastníkov cenných papierov nemusí platiť poplatok. Ide o majiteľov cenných papierov s vyššou nominálnou hodnotou. Stanovenie týchto pásiem nemá žiadnu zjavnú logiku. Podľa jeho názoru je v rozpore s dobrými mravmi platiť poplatok CDCP za evidenciu bezcenných akcií bez ohľadu na reálnu hodnotu evidovaného majetku. Postup CDCP je v rozpore so zásadami poctivého hospodárskeho styku podľa §265 ObZ, najmä v rozpore s dobrými mravmi podľa §39 OZ. Dobré mravy majú vyššiu právnu silu a sú platné aj pre obchodné vzťahy.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušiť a podľa ust. § 221 ods. 2 O.s.p. vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Po preskúmaní veci zastáva odvolací súd názor, že záver, ku ktorému dospel súd prvého stupňa, a to že nepovažoval žalovaný nárok navrhovateľa za riadne preukázaný, nakoľko navrhovateľ nepredložil autentické faktúry, ktoré mali byť podľa jeho tvrdení vystavené postupne v dňoch 31.12.2008, 31.12.2009 a 31.12.2010, a to s poukazom na ustanovenie § 31 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve, ktorý vyžaduje aby obsah účtovného záznamu v novej forme bol zhodný s obsahom účtovného záznamu v pôvodnej forme, a z uvedených dôvodov nebolo možné na tieto faktúry prihliadať, je predčasný a nesprávny. Odvolací súd sa s týmto názorom teda nestotožnil, nakoľko je názoru, že faktúra slúži na daňové a účtovné účely a v danom prípade nie jediným dôkazom na preukázanie dôvodnosti nároku navrhovateľa. Odvolací súd ďalej konštatuje, že sám súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza, že navrhovateľ poskytol v rokoch 2008 až 2010 odporcovi služby spočívajúce vo vedení účtu majiteľa cenných papierov, že tieto služby sú od novely ZOCP účinné od 01.05.2007 spoplatňované a že navrhovateľ poplatky určil na základe cenníka. Prvostupňový súd však napriek uvedenému žalobu zamietol, a to výlučne na základe skutočnosti, že navrhovateľom predložené odpisy faktúr, ktorými boli jednotlivé poplatky fakturované, obsahovali súčasnú adresu odporcu, hoci originálne faktúry boli vystavené v čase, kedy mal odporca inú adresu. Prvostupňový súd však neuvádza na základe čoho dospel k záveru, že nároky na odplaty za služby, ktorých poskytnutie mal súd za preukázané, musia byť preukázané len faktúrami. Na základe uvedeného má odvolací súd za to, že rozsudok je nedostatočne odôvodnený. Odvolací súd poukazuje aj na to, že navrhovateľ predložil súdu prvého stupňa ďalšie dôkazy, a to zmenový výpis z účtu majiteľa cenných papierov, výpisy z účtu vedeného v CDCP k 1.1.2008, 1.1.2009 a 1.1.2010, prehľad poplatkov, výstup zo systému navrhovateľa, poštové podacie hárky zo dňa 5.10.2009 a 1.2.2010, zmenu údajov na účte, pričom súd prvého stupňa sa s týmito dôkazmi vôbec nezaoberal a ani ich nijako nevyhodnotil.

Záverom odvolací súd uvádza, že skutočnosť, že odporca si nesplnil svoju oznamovaciu povinnosť a nenahlásil navrhovateľovi zmenu adresy trvalého pobytu, nemôže ísť na ťarchu navrhovateľa.

Na základe uvedeného odvolaciemu súdu neostávalo iné, než napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. a v súlade s ust. § 221 ods. 2 O.s.p. vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, aby bola zachovaná dvojinštančnosť konania a účastníkom nebola odňatá možnosť podať odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa.

V ďalšom konaní je súd prvého stupňa v zmysle ust. § 226 O.s.p. viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a jeho úlohou bude opätovne sa zaoberať žalovanými nárokmi navrhovateľa a v prípade, že dospeje k záveru, že návrh bol podaný dôvodne, bude potrebné sa zaoberať i s námietkou premičania vznesenou odporcom a vo veci opätovne rozhodnúť.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, keďže rozhodnúť o nich je v zmysle ust. § 224 ods. 3 O.s.p. povinnosťou súdu prvého stupňa v novom rozhodnutí vo veci.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.